

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА
ІНСТИТУТ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ЕКОНОМІЦІ
НАУКОВИЙ ПАРК КНЕУ
PHILIPPS UNIVERSITÄT MARBURG (НІМЕЧЧИНА)
OLD DOMINION UNIVERSITY (США)
SUSTAINABILITY INNOCENTER (ШВЕЦІЯ)
ARENGUKOOSTÖÖ ÜMARLAUD (ЕСТОНІЯ)
AMERICAN UNIVERSITY OF ARMENIA (ВІРМЕНІЯ)
UNIwersytet w Białymstoku (ПОЛЬЩА)**

ЦИФРОВА ЕКОНОМІКА

Збірник матеріалів III Міжнародної науково-практичної конференції

5-6 червня 2025 р.

Маслій О.А.,
к.е.н., доцент,
Проценко П.В.,
здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

ЦИФРОВІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ У КОНТЕКСТІ СТРАТЕГІЧНИХ ЦІЛЕЙ ЄС

Упровадження новітніх інформаційних технологій у всі сфери господарської діяльності є драйвером економічного розвитку в умовах сьогодення. Прискорена цифровізація економіки визнана однією із шести стратегічних цілей Європейського Союзу, для досягнення якої реалізується план цифрової трансформації економіки та суспільства ЄС «2030 Digital Compass» [1]. На рівні Європейського Союзу впроваджується низка програм цифрового розвитку, стратегічні цілі яких зосереджені на формуванні інклюзивного, безпечного та конкурентоспроможного цифрового простору [2, 3].

У контексті євроінтеграції для України важливою є поступова інтеграція у Єдиний цифровий ринок ЄС, завдяки чому відкривається доступ до нових ринків, спрощується експорт цифрових послуг та можлива спільна реалізація інноваційних проєктів із партнерами з ЄС. Так, у 2021 році була схвалена Стратегія цифрової трансформації України до 2030 року [4], що передбачає створення цифрової держави, розвиток електронних послуг, цифрової інфраструктури та підвищення цифрових компетенцій населення. Відповідно до цього документу важливою умовою підвищення конкурентоспроможності економіки України в умовах глобалізації та євроінтеграції визнано розвиток цифрової інфраструктури [5].

За темпами цифрової трансформації Україна займає лідируючі позиції серед країн світу. Беззаперечно, одним із ключових досягнень України є реалізація проєкту «Дія», який не лише забезпечує онлайн-доступ до понад 100 державних послуг, але й визнаний серед кращих практик цифрового врядування в Європі. Завдяки йому понад 19 мільйонів користувачів щоденно мають доступ до документів, бізнес-реєстрації, послуг для ВПО тощо [6]. У

межах програми «єРобота» [7] підприємці можуть отримати цифрову підтримку для запуску власної справи, а також гранти на розвиток ІТ-продуктів, що підтримує розвиток малого та середнього бізнесу в Україні. Особливу роль у цифровому майбутньому відіграє освіта та підвищення цифрової грамотності. Ініціатива «Дія.Цифрова освіта» забезпечує безкоштовні онлайн-курси, які вже пройшли понад 2 мільйони громадян [8]. Це сприяє формуванню сучасного цифрового суспільства та підготовці кваліфікованих кадрів для цифрової економіки.

Значну роль у цифровізації економіки України відіграють також інноваційні технології, зокрема штучний інтелект, хмарні сервіси, блокчейн і аналіз великих даних. У 2020 році в Україні ухвалено Концепцію розвитку штучного інтелекту [9], що передбачає створення сприятливого середовища для AI-стартапів та наукових досліджень. Україна також долучається до міжнародних цифрових ініціатив ЄС, зокрема програм Digital Europe, Horizon Europe та EU4Digital, що відкриває нові джерела фінансування, спільні дослідження і трансфер технологій.

Разом із цим, в умовах збройної агресії Росії цифрові технології стали не лише засобом розвитку, а й засобом зміцнення національної безпеки. Електронна взаємодія між державою та громадянами дозволяє ефективно координувати гуманітарну допомогу, контролювати соціальні виплати, підтримувати ЗСУ через електронні платформи. Також важливою є роль українського ІТ-сектору в забезпеченні кібервитривалості державних інституцій. Враховуючи виклики цифровізації та використання зазначених інструментів в інформаційній війні [10], наразі відбувається поступова адаптація України до стандартів Європейського Союзу у цифровій сфері, приділяючи особливу увагу питанням захисту персональних даних, кібербезпеки, цифрової ідентифікації та розвитку електронної комерції.

Попри успіхи, залишаються актуальними певні виклики: цифрова нерівність між містами та селами, нестача ІТ-спеціалістів, а також потреба в модернізації цифрових потужностей в окремих регіонах. Крім того, триваюча

війна ускладнює темпи цифрового розвитку, однак водночас стимулює уряд до впровадження інновацій як засобу зміцнення державної стійкості.

Ще одним напрямом, що заслуговує на увагу, є розвиток електронної демократії та цифрової участі громадян у процесах управління. Україна поступово впроваджує європейські практики е-демократії, зокрема електронні петиції, онлайн-голосування, платформи для обговорення рішень місцевої влади. Це дозволяє не лише підвищити прозорість управлінських процесів, а й залучити громадян до активної участі в ухваленні рішень.

Крім того, цифровізація значно спрощує доступ до державних даних. Розвиток платформи відкритих даних (open data) створює нові можливості для бізнесу, аналітики, наукових досліджень та громадського контролю. Завдяки інтеграції з європейськими даними відкривається потенціал для міжнародної співпраці у сфері екології, транспорту, охорони здоров'я тощо.

Важливим чинником цифрового розвитку є також налагодження державно-приватного партнерства у сфері ІТ. Взаємодія уряду, бізнесу, стартап-індустрії та освітніх закладів дозволяє оперативно впроваджувати технологічні інновації, розробляти нові цифрові сервіси та адаптувати навчальні програми до потреб ринку. Провідні українські ІТ-компанії вже активно беруть участь у реалізації державних ініціатив, зокрема у сфері кіберзахисту, цифрової освіти та розробки державних платформ. Такий формат співпраці відповідає європейським практикам інноваційного розвитку і дозволяє Україні використовувати свій людський капітал як ключову конкурентну перевагу на шляху до цифрового суверенітету.

Отже, цифрова трансформація економіки України є важливим чинником економічної інтеграції України до європейського простору, а досягнення цілей цифрового розвитку ЄС дозволить Україні не лише інтегруватися до внутрішнього ринку Європейського Союзу, але й створити основу для сталого інноваційного зростання, підвищення ефективності державного управління та зростання економіки за рахунок цифрового потенціалу.

Список використаних джерел

1. European Commission. (б.д.). *2030 Digital Compass: the European way for the Digital Decade*. Отримано з <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=CELEX%3A52021DC0118>
2. European Commission. (б.д.). *Digital Europe Programme*. Отримано з <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en>
3. European Commission. (б.д.). *General Data Protection Regulation*. Отримано з <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A02016R0679-20160504&qid=1532348683434>
4. Кабінет Міністрів України. (2021, 17 жовтня). *Про схвалення Стратегії цифрової трансформації економіки та суспільства України на 2021–2030 роки* (Розпорядження № 1224-р). <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-skhvalennia-stratehii-tsyfrovoi-transformatsii-ekonomiky-ta-suspilstva-na-2021-2030-roky-1224-171021>
5. Міністерство цифрової трансформації України. (б.д.). *Офіційний вебсайт*. Отримано з <https://thedigital.gov.ua>
6. Міністерство цифрової трансформації України. (б.д.). *Портал «Дія» : державні електронні послуги*. Отримано з <https://diia.gov.ua>
7. Міністерство економіки України. (б.д.). *Програма «єРобота» : цифрова підтримка підприємців*. Отримано з <https://diia.gov.ua/programy/yerobota>
8. Міністерство цифрової трансформації України. (б.д.). *Дія.Цифрова освіта : платформа з підвищення цифрової грамотності*. Отримано з <https://osvita.diia.gov.ua>
9. Кабінет Міністрів України. (2020, 2 грудня). *Про схвалення Концепції розвитку штучного інтелекту в Україні* (Розпорядження № 1556-р). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-2020-%D1%80#Text>
10. Маслій, О. А., & Максименко, А. П. (2023). Ризики та загрози економічній безпеці України у цифровій сфері в умовах війни. *Ринкова економіка: сучасна теорія і практика управління*, 21(3(52)), 179–199. [https://doi.org/10.18524/2413-9998.2022.3\(52\).275802](https://doi.org/10.18524/2413-9998.2022.3(52).275802)

Наукове видання

ЦИФРОВА ЕКОНОМІКА

Збірник матеріалів III Міжнародної науково-практичної конференції

5-6 червня 2025 р.

Видано в авторській редакції

Підп. до друку 01.07.2025. Формат 60×84/8.

Друк. арк. 45,87. Зам. 25-5939

Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана

03680, м. Київ, проспект Берестейський, 54/1

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
суб'єктів видавничої справи (серія ДК, № 235 від 07.11.2000)

E-mail: litera@kneu.edu.ua